

Uitkomsten dorpsgesprek Vlodrop 24-11-2016

Inleiding

Op 24 november vond in zaal Roerzicht het dorpsgesprek Vlodrop plaats, waarin inwoners van Vlodrop met elkaar het gesprek aangingen over de leefbaarheid en toekomst van Vlodrop. De organisatoren hebben deze avond georganiseerd als betrokken inwoners van Vlodrop. Zij komen geen alomvattend plan presenteren, maar denken dat het nodig is dat Vlodroppenaren zelf de regie in handen nemen om hun dorp leefbaar te houden en hebben deze avond georganiseerd om daar een begin mee te maken.

De organisatie bestaat uit Truus de Wijs, Yvonne Spoor, Eric Lahaye, Ralph Biermans, Ben Berben, Paul Küppers en Etienne Mulders, met medewerking van Harrie Gootzen en Laurens Bijl van gemeente Roerdalen. Riny Mulders en Pascal Moers hielpen mee als gespreksleider bij de gesprekstafels.

Algemene indrukken:

- De opkomst was hoger dan verwacht: ongeveer 120 deelnemers. Samenstelling was behoorlijk gemengd. 40+ was het best vertegenwoordigd, wat minder jongeren en ouders met jonge kinderen. Enkele nieuwkomers. Zowel mannen als vrouwen. Zowel vertegenwoordigers van verenigingen als 'ongebonden' inwoners.
- De deelnemers deden actief mee aan het gesprek. De discussie in de 8 gespreksgroepen was levendig, waarbij veel mensen hun input gaven.
- Mensen zijn betrokken bij het dorp en er leven veel zorgen over Vlodrop.
- De noodzaak om 'iets' te doen als dorp werd gedeeld.
- Er kwamen veel ideeën naar voren.
- We kunnen veel leren van initiatieven die andere dorpen genomen hebben om de leefbaarheid te vergroten.
- De meningen verschilden over de rol die de gemeente moet spelen. Sommige deelnemers vinden dat de gemeente de lead zou moeten nemen om Vlodrop leefbaarder te maken, anderen vinden dat de inwoners van Vlodrop zelf aan het roer moeten staan.
- Deelnemers waren over het algemeen positief over het dorpsgesprek. Wel is het noodzakelijk om echt iets te doen met alle ideeën, zodat het dorp ziet dat er iets gedaan wordt met de inbreng.

We hebben de volgende vragen besproken met de zaal:

1. Wat gaat goed in Vlodrop en wat kan/moet beter?
2. Welke faciliteiten heeft het dorp nodig om leefbaarheid te behouden?
3. Hoe kunnen we komen tot meer samenwerking tussen verenigingen?
4. Hoe kunnen we meer mensen activeren?

Hieronder de belangrijkste uitkomsten:

1. Wat gaat goed in Vlodrop en wat kan/moet beter?

Wat gaat goed?

- Mensen waarderen de voorzieningen, activiteiten en verenigingen die er nu zijn. Onder andere het zwembad, de Blokhut, de school, damesvereniging, ouderenprojecten, kindervakantiewerk, carnavalsvereniging en horeca worden genoemd.
- Mensen ervaren betrokkenheid bij het dorp en bij elkaar. Er wordt saamhorigheid tussen jong en oud ervaren.
- Vlodrop is een mooi, rustig dorp met een goede bereikbaarheid.

Wat kan/moet beter?

- Hoewel mensen blij zijn met de huidige voorzieningen en verenigingen, zien ze dat die wel onder druk staan. Een aantal zaken zijn al verdwenen: kinderopvang, voetbalclub, winkels. Andere voorzieningen dreigen te verdwijnen, zoals de sporthal en andere sportverenigingen.
- Er is behoefte aan een aantal faciliteiten die er nu niet (meer) zijn, met name een dorpswinkel/postkantoor/servicepunt, kinderopvang en meer activiteiten voor jeugd en jongeren.
- Mensen zouden ook graag zien dat meer mensen actief zouden zijn in het dorp. Bij verenigingen komt het vaak op een paar kartrekkers aan, die daardoor zwaar belast worden. Het is moeilijk bestuurders en andere vrijwilligers te vinden. De integratie van nieuwkomers in het dorp kan beter; zij worden maar weinig actief in het dorp, maar geven zelf ook aan dat ze niet weten waar ze moeten beginnen. Maar ook geboren Vlodroppenaren zijn te weinig actief.
- Ook samenwerking tussen verenigingen wordt als aandachtspunt gezien, bijvoorbeeld door samen activiteiten te organiseren en beter te communiceren over aankomende evenementen.
- Ook enkele ruimtelijke aandachtspunten worden genoemd. Zo is het onderhoud van wegen en stoepen en het daarmee samenhangende valrisico voor ouderen een probleem. Ook gebrekkige (mogelijkheden) tot woningbouw, met name voor jongeren en senioren, wordt als probleem gezien. Een gerelateerd aandachtspunt is de sociale veiligheid in het dorp.
- Ook de rol van de gemeente kan beter. Deelnemers hebben het gevoel dat Vlodrop achteraan de rij staat in Roerdalen, dat de gemeente(raad) weinig besluitvaardig is en dat er te weinig contact is tussen gemeente en burgers. Deelnemers missen een duidelijk plan van de gemeente voor Vlodrop.

2. Welke faciliteiten heeft het dorp nodig om leefbaarheid te behouden?

Centraal bij deze vraag staat de discussie rondom dorpsaccommodatie(s). Hoe moet die worden vormgegeven: sporthal, blokhut, sporthal+blokhut, nieuwbouw, schoolgebouw, commerciële accommodaties van horecagelegenheden? Omdat deze vraag heel lastig is, hebben we een stap terug gezet en geïnventariseerd welke faciliteiten het dorp nodig heeft. In welke stenen die faciliteiten gegoten worden is een vraag die daarna komt. Waar we spreken over *faciliteiten* hebben we ons met name gericht op 'maatschappelijke' faciliteiten, dus niet op 'commerciële' faciliteiten als winkels of een zaal voor een bruiloft.

Bijlage 1 bevat een overzicht van de faciliteiten die volgens de deelnemers noodzakelijk zijn voor de leefbaarheid van Vlodrop. Hieronder staan enkele opvallende punten uit de gesprekstafels.

Onderstaande punten werden niet per sé door iedereen onderschreven, maar ze zijn alleen in deze opsomming opgenomen als ze door veel deelnemers aan veel tafels gedeeld werden.

- Voor veel deelnemers is behoud van de huidige faciliteiten het minimumniveau. Dat mag best 'in andere stenen' gegoten worden, als we maar kunnen blijven doen wat we nu doen.
- Veel deelnemers pleiten voor één locatie waarop alle maatschappelijke dorpsfaciliteiten bij elkaar liggen en waar alle doelgroepen van jong tot oud gebruik van kunnen maken. Zo'n gebouw kan meteen ook de verbinding en samenwerking tussen groepen en verenigingen bevorderen. Tegelijkertijd moet ervoor gezorgd worden dat de groepen geen 'last' van elkaar hebben.
- Deze locatie moet bij voorkeur centraal in het dorp liggen, maar wel ook voldoende buitenruimte hebben. Ook is bereikbaarheid (zowel met auto als te voet) en voldoende parkeergelegenheid belangrijk.
- Deelnemers stellen dat multifunctionele en in grootte aan te passen ruimtes nodig zijn om te komen tot efficiënt gebruik en kostenbeheersing. Deelnemers beseffen dat een hoge bezettingsgraad nodig is om de faciliteiten betaalbaar te houden.
- Deelnemers stellen dat de betrokkenheid van gebruikers en de bereidheid om samen te werken en af te stemmen cruciaal is voor dorpsfaciliteiten.

- Deelnemers vinden het belangrijk dat er een ruimte (zaal/hal) is die groot genoeg is voor sport en evenementen. Tegelijkertijd hoeft die ruimte niet zo groot te zijn als de huidige sporthal.
- Belangrijkste zaken die weg zijn en terug zouden moeten komen: kinderopvang, een trapveld en andere buitenfaciliteiten voor de jeugd, servicepunt voor ouderen.
- De school wordt door velen gezien als een absoluut cruciale voorziening, die nooit weg mag uit Vlodrop.

Enkele andere opvallende punten uit de gesprekken die door enkele deelnemers/tafels genoemd werden:

- Behoud van het zwembad werd door meerdere tafels als zeer wenselijk gezien.
- Samenwerking met de lokale horeca in de dorpsaccommodatie(s) wordt door enkele deelnemers genoemd als belangrijk aandachtspunt.
- Enkele deelnemers spraken behoefte uit aan meer ontmoetingsplekken in het dorp, zoals bankjes waar mensen bij elkaar kunnen zitten.
- Een andere groep signaleerde met het oog op de toekomst behoefte aan een (luxe) seniorencomplex met woongelegenheden en faciliteiten als een fysiotherapeut, zoals dat in Montfort bestaat.
- Een aantal faciliteiten bestaan al (zoals wijkteam), maar zijn onvoldoende bekend. Het is belangrijk om goed te communiceren over wat er al is.
- Sommige deelnemers constateren dat regelgeving het opzetten van evenementen en activiteiten in de weg staat. In overleg met de gemeente moet hiernaar gekeken worden.

3. Hoe kunnen we komen tot meer samenwerking tussen verenigingen?

Uit de tafels komt het volgende beeld naar voren ten aanzien van het probleem:

- Samenwerking kwam in het verleden weinig tot stand omdat de noodzaak beperkt was. Inmiddels hebben veel verenigingen het moeilijk.
- Verenigingen vissen uit dezelfde vijver, wat er soms toe leidt dat ze elkaar beconcurreren.
- De noodzaak tot meer samenwerking wordt nu breed gedeeld.
- Samenwerking kan ook helpen bij kostenbesparing en helpt verenigingen om sterker te staan tegenover de gemeente.
- Sommige verenigingen werken samen met vergelijkbare verenigingen in andere dorpen, zoals de fanfare en tennisclub.
- Het is moeilijk bestuurders te vinden. Redenen zijn de tijdsbesteding die bestuurswerk kost en het feit dat er vaak onvoldoende waardering is voor bestuurders (teveel kritiek van mensen die zelf aan de zijlijn staan).

Aan de tafels worden veel ideeën/uitgangspunten besproken die tot meer samenwerking kunnen leiden. Onderstaande punten worden breed gedeeld:

- Een dorpsraad of verenigingsraad kan helpen de afstemming en samenwerking tussen verenigingen te vergroten.
- Het is belangrijk een dorpskalender/activiteitenkalender te hebben, zodat evenementen bekend zijn bij mensen en afgestemd kunnen worden op elkaar.
- Een dorpsplatform opzetten waarop informatie wordt uitgewisseld en waar alle informatie over dorp, verenigingen en activiteiten bij elkaar staat. Dit moet een platform zijn dat zowel digitaal (website, Facebook) als schriftelijk (informatieborden, dorpsblaadje) beschikbaar is. Belangrijk is om de coördinatie van dit platform goed te organiseren.
- Belangrijk is dat verenigingen over hun eigen schaduw heen durven kijken. De 'oude manier van werken' volstaat niet meer. Samenwerken betekent dat je ook dingen los laat, dat je niet de volledige controle hebt over de uitkomsten. Persoonlijke belangen en oude tegenstellingen mogen ons niet in de weg staan.

Er waren ook ideeën die slechts aan één of enkele tafels genoemd werden, maar wel belangrijk zijn om te vermelden:

- Samenwerken draait om informele, persoonlijke contacten. Het is belangrijk dat de kartrekkers van verschillende verenigingen elkaar persoonlijk kennen.
- Verenigingen kunnen van elkaar leren. Ook zouden functies gecombineerd kunnen worden. Zo zou een penningmeester van de ene vereniging ook penningmeester van andere verenigingen kunnen zijn. Voor een websitebeheerder geldt hetzelfde.
- De school speelt een belangrijke rol in de samenwerking met verenigingen en het vergroten van animo voor verenigingen. Gezamenlijke activiteiten (zoals Kids in Concert met de fanfare) zijn mooi en belangrijk.
- Verenigingen kunnen onderzoeken of het mogelijk is faciliteiten of materialen te delen. Denk bijvoorbeeld aan geluidsapparatuur of opslagruimte. Dit beperkt de kosten.
- Verenigingen moeten meer doen aan leden- en fondsenwerving.

4. Hoe kunnen we meer mensen activeren?

In de gesprekken komt naar voren dat er verschillende manieren zijn om 'actief' te zijn in het dorp en die zijn allemaal belangrijk. Mensen kunnen actief zijn als vrijwilliger, lid of deelnemer/ gebruiker.

De belangrijkste knelpunten die we zien om actief te worden:

- Iedereen is druk, met name ouders met jonge kinderen.
- Als je vrijwilliger wordt, moet je meteen veel uren erin steken.
- Ook lidmaatschap van een vereniging kan veel verplichtingen met zich meebrengen.
- Veel mensen willen wel actief zijn, maar weten niet waar ze moeten beginnen.
- Veel inwoners weten niet goed wat er allemaal is in Vlodrop.

Aan de gesprekstafels worden veel ideeën geopperd om meer mensen actief te krijgen.

Onderstaande ideeën staan op volgorde van vaak genoemd tot één keer genoemd.

- Het is nodig om vraag en aanbod van vrijwilligers bij elkaar te brengen. Centrale coördinatie van vrijwilligers kan een oplossing zijn, een soort vrijwilligersbank. Dat gebeurt met succes in Boukoul.
- Inwoners moeten actief gevraagd worden om vrijwilligerswerk te doen. Aan één tafel werd de suggestie gedaan om een flyer in elke brievenbus te stoppen met de vraag of men vrijwilligerswerk wil doen, waarbij men aan kan geven hoe vaak/hoeveel uur, wat wil je doen, voorkeur voor vereniging. Andere deelnemers benadrukken juist de noodzaak om mensen persoonlijk te benaderen voor vrijwilligerswerk.
- Verenigingen moeten zichtbaar zijn, zodat mensen weten dat ze er zijn en wat ze doen. Zichtbaarheid vergroten kan bijvoorbeeld door zich te presenteren tijdens de Jaarmarkt of door berichtjes te plaatsen in dorpsblaadjes.
- Verenigingen en organisaties moeten goed beschrijven welke vrijwilligers ze zoeken (voor welke functies of taken), zodat mensen gerichter kunnen bepalen wat ze kunnen en willen doen.
- Verenigingen moeten vrijwilligers in het zonnetje zetten, waardering tonen.
- Nieuwkomers in Vlodrop moeten actief benaderd worden en kennis kunnen maken met het Vlodropse verenigingsleven. Met name buitenlandse nieuwkomers zijn weinig betrokken bij het dorp.
- Via de gemeente zijn 'vrijwilligers' beschikbaar, die maatschappelijke taken uitvoeren als tegenprestatie voor een uitkering.
- Ledenwerving moet met name gericht worden op de jeugd. Samenwerking met school kan hierbij helpen.
- Verenigingen zouden meer moeten variëren met lidmaatschapsvormen. Zo zouden proeflidmaatschappen kunnen helpen om de drempel weg te nemen om lid te worden. De

gemeente zou proeflidmaatschappen eventueel kunnen faciliteren. Ook kunnen verenigingen overwegen om leden die veel vrijwilligerswerk doen korting op de contributie te geven.

- Verschillende suggesties worden gedaan voor soorten vrijwilligerswerk die nu te weinig aangeboden worden, zoals een repaircafé (handige inwoners verrichten kleine reparaties).

En hoe nu verder?

De deelnemers stemmen in met het voorstel van de organisatoren:

- De organisatoren werken de uitkomsten van het dorpsgesprek uit en koppelen deze terug aan de deelnemers en de andere inwoners.
- De organisatoren zullen een volgende bijeenkomst plannen, waarbij iedereen het erover eens was dat die niet te ver vooruit moet worden geschoven. Voor de carnaval is het richtpunt.

Bijlage 1: benodigde maatschappelijke faciliteiten dorpsaccommodatie
(hoort bij onderdeel 2 van dit verslag)

De organisatoren hebben een voorzet gedaan voor maatschappelijke faciliteiten die Vlodrop nodig heeft in een dorpsaccommodatie(s). De deelnemers hebben aanvullingen gedaan. Die aanvullingen zijn hieronder verwerkt in het volledige overzicht van benodigde faciliteiten.

Ouderen	Kwetsbare mensen	Jeugd	Kinderen	Algemeen
Huiskamer	Activiteitenruimte	Ontmoetingsruimte (binnen en buiten)	Ontmoetingsruimte	Grote zaal voor evenementen 500 man(bühne)
Keuken		Sportzaal	Speelruimte	Sportzaal voor schoolgym en sportclubs
Bewegingsruimte		Speel/sportruimte buiten	Verblijfsruimte BSO / peuters	Bewegingsruimte buiten
Ruistruimte	Ruistruimte	Muziekruimte	Kinderopvang	Zwembad
Kantoor, Spreekkamer		IT-ruimte		
Servicepunt		Evenementenruimte		
Opslagruimte	Opslagruimte	Evenemententerrein	Opslagruimte	Opslagruimte
Sanitair	Sanitair	Rookruimte buiten	Sanitair	Douches, kleedruimte
Parkeerruimte (rollators, rolstoelen)	Parkeerruimte (invaliden)	Parkeerruimte (scooters)	Parkeerruimte (fietsen)	Parkeerruimte (auto's)